

*“ Την Άνοιξη αν δεν τη βρεις,
τη φτιάχνεις” .*

Οδυσσέας Ελύτης

Συγκρότηση υλικού με θέμα την
Άνοιξη,

Καλλιόπη Κύρδη

Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων

Η Άνοιξη, Σάντρο Μποτιτσέλι (1482)

Εαρινή Συμφωνία, Ν. Γύζης

Απρίλη, Απρίλη δροσερέ
και Μάη με τα λουλούδια,
όλον τον κόσμο εγέμισες
λουλούδια και καλούδια.

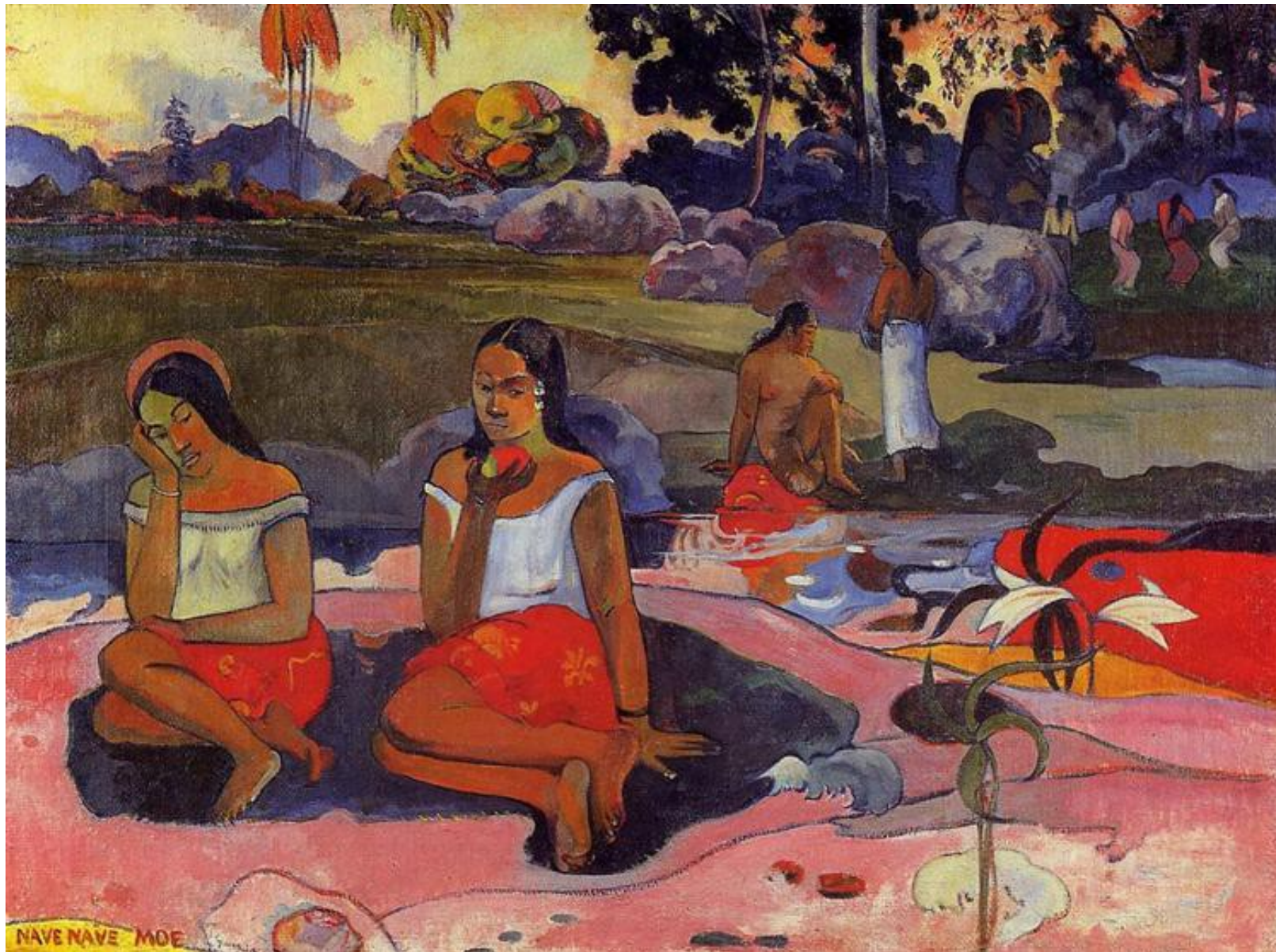
Δημοτικό τραγούδι

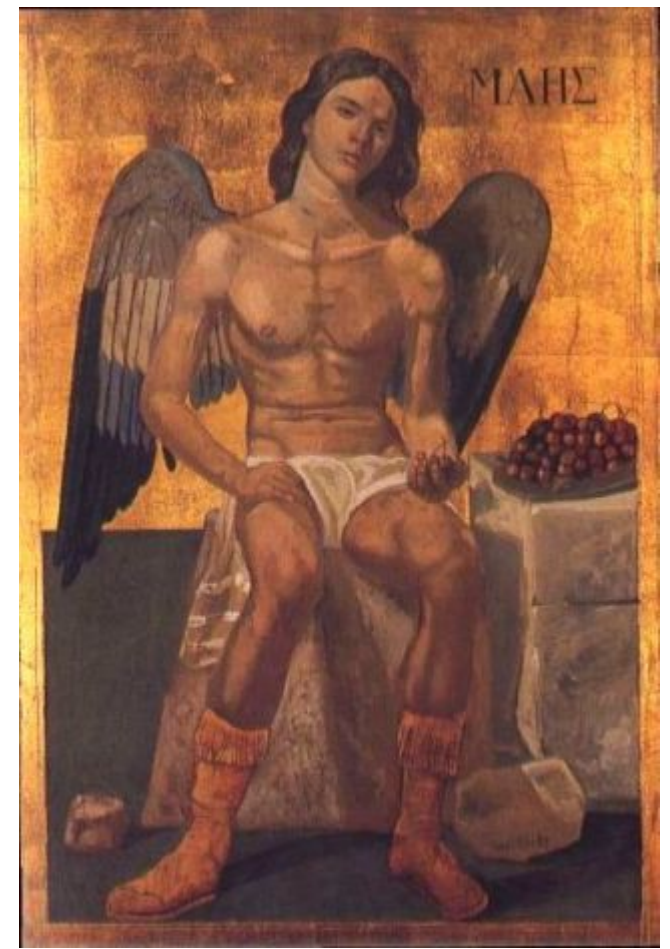
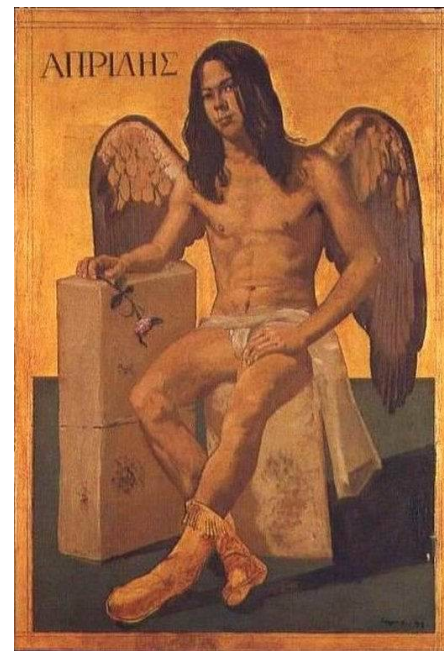
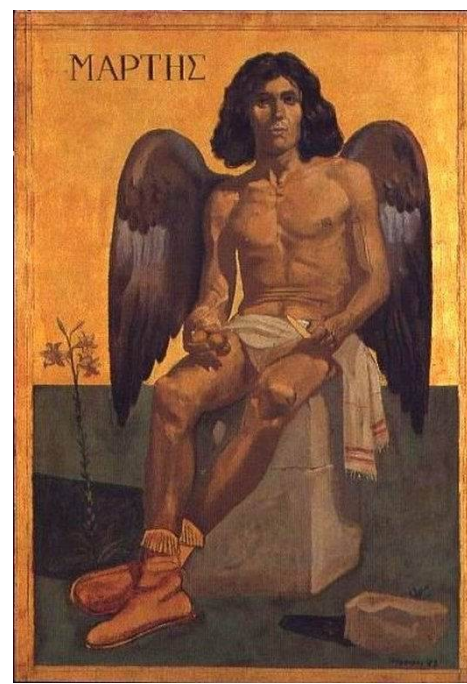
Άνοιξη, Γκιουζέπε Αρτσιμπόλντο

Ιερή Άνοιξη, Πολ Γκογκέν

Μάρτης, Απρίλης, Μάης.

Γιάννης Τσαρούχης

Οι Τέσσερις Εποχές (Λεπτομέρεια, Άνοιξη, Καλοκαίρι),
Τσαρούχης Γιάννης, 1968-69

Αγρός με παπαρούνες, Μάρσελ Σρέερ

Παπαρούνα κόκκινη
κι άλλη κατακόκκινη
δάνεισέ μου τ' άνθη σου
τ' ανθοκοκκινάδι σου.

Από Δημοτικό τραγούδι

.....
Οι παπαρούνες λυγερές
στον κάμπο σαν κοπέλες,
με πράσινα φορέματα
και κόκκινες ομπρέλες.

Γεώργιος Δροσίνης, Σπίθες στη
στάχτη

Άνοιξη στον Υμηττό,
Γιάννης Σταύρου

Καθαρώτατον ήλιο επρομηνούσε
Της αυγής το δροσάτο ύστερο αστέρι,
Σύγνεφο, καταχνιά, δεν απερνούσε
Τ' ουρανού σε κανένα από τα μέρη·
Και από 'κει κινημένο αργοφυσούσε
Τόσο γλυκό στο πρόσωπο τ' αέρι,

...

Διονύσιος Σολωμός

Έφτασ' η ώρα Άνοιξη
το λεν τα χελιδόνια
κι ο σκυθρωπός Χειμώνας
εκίνησε να φύγει·
του στέλνει κείνη λούλουδα,
αυτός της ρίχνει χιόνια,
και με τ' αθώο γέλιο της
τα δάκρυά του σμίγει.

Άνοιξη, Κώστας Καρυωτάκης

Ανθισμένη φουντουκιά, Βίνσεντ Βαν Γκογκ

Η τοιχογραφία της άνοιξης,
Ακρωτήρι, Σαντορίνη, 16ος αιώνας π.Χ.

Έρθε, ήρθε χελιδόνα
ήρθε και άλλη
μεληδόνα
κάθισε και λάλησε
και γλυκά κελάηδησε...

Από δημοτικό τραγούδι
(Χελιδόνισμα Θράκης)

Ανεβήκαμε στα φτερά των
χελιδονιών
για να κόψουμε λουλούδια
από τον ουρανό.

Γ. Ρίτσος

Χουάν Μιρό, Αγάπη χελιδονιών. 1934

Τα καλοτάξιδα πουλιά
χτίσαν το Μάρτη μια φωλιά
στο περιβόλι το παλιό
κι είχαν τον άνεμο σκολειό.

Μα με τ' Απρίλη τη χαρά
καινούργια βγάλανε φτερά
κι είδανε πέρα απ' το βουνό
του μισεμού τον ουρανό.

Δε μου φτάνει αυτός ο κήπος
δε μου φτάνει τούτη η γη
της καρδιάς μου ο κάθε
χτύπος
είναι κι άλλη μια πηγή
που γυρεύει να βρει ακόμα
το καινούριο της το χώμα.

Νίκος Γκάτσος

Άνοιξη, Ρενέ Μαγκρίτ, 1965

Διστάζει
καθώς βγαίνει απ' το μπουμπούκι
το μελισσάκι.

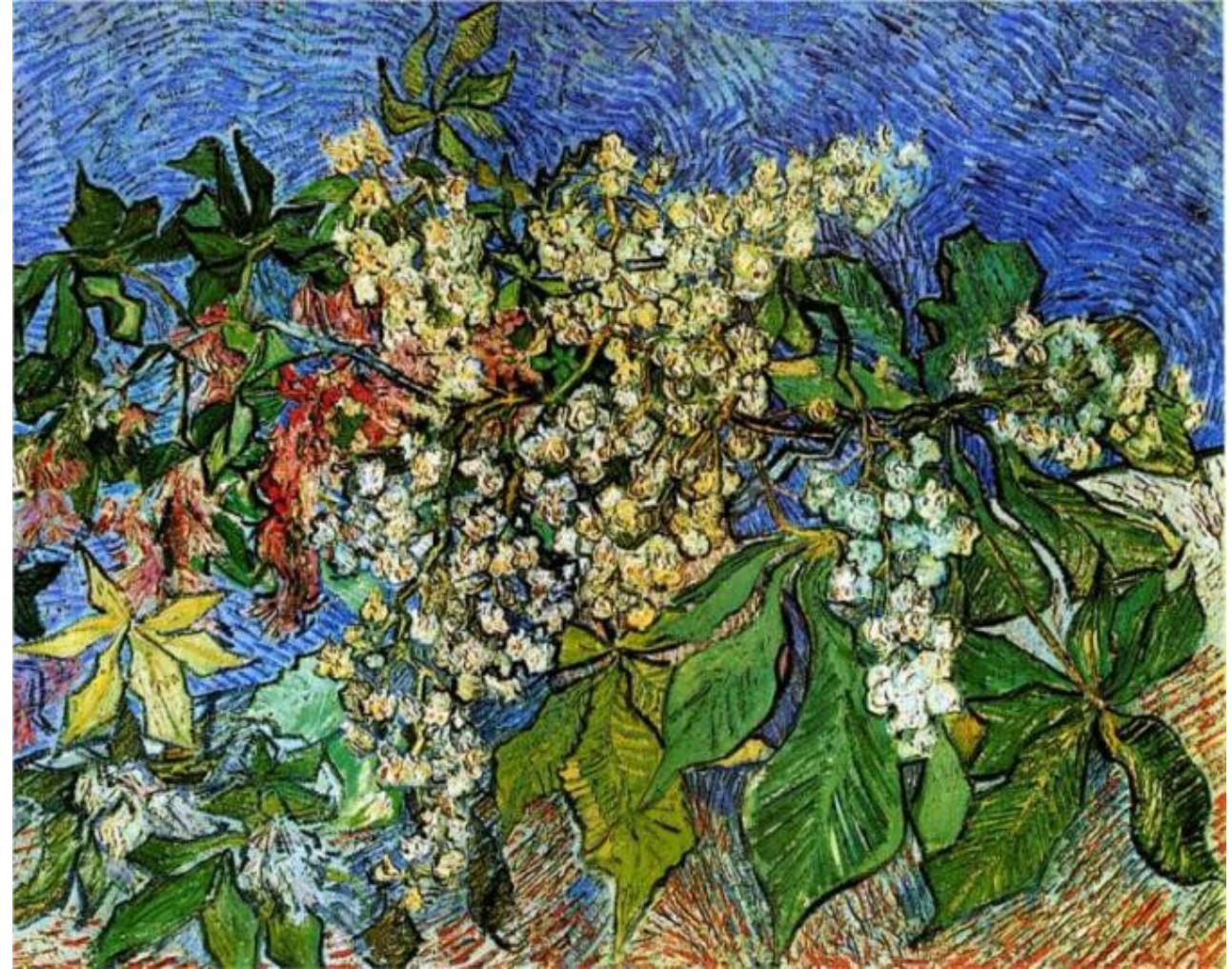
Χαϊκού του Μασαόκα Σίκι

Έργα του Qi Baishi

Ανοιξιάτικο Μπουκέτο, Pierre-Auguste Renoir, 1866

Βίνσεντ Βαν Γκογκ

Ανάμεσα στην ισημερία
της άνοιξης
και την ισημερία
του φθινοπώρου
εδώ είναι τα τρεχάμενα νερά
εδώ είναι ο κήπος
εδώ βουίζουν οι μέλισσες
μες στα κλωνάρια
και κουδουνίζουνε
στ' αυτιά ενός βρέφους
και ο ήλιος να!
και τα πουλιά του
παραδείσου
ένας μεγάλος ήλιος
πιο μεγάλος απ' το φως.

Γιώργος Σεφέρης, «Πρωί»
(απόσπασμα)

Βίνσεντ Βαν Γκογκ

Ένας δεντρόκηπος
την άνοιξη,
Κλοντ Μονέ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Αν με βλέπουν να στέκομαι
όρθιος, ακίνητος, μες
στα λουλούδια μου, όπως
αυτή τη στιγμή,
θα νόμιζαν πως τα διδάσκω. Ενώ
είμαι εγώ πού ακούω
κι αυτά που μιλούν.
Έχοντάς με στο μέσο
μου διδάσκουν το φως.

Νικηφόρος Βρεττάκος

Άνοιξη,
Πίτερ Μπρέγκελ
ο νεότερος, 17ος αιώνας

Δεν έχω άλλα
λουλούδια να σου
φέρω,
όμως μια μέρα θα γίνω
ο μέγας κηπουρός.
Θα φυτεύω θα κλαδεύω
θα ποτίζω
θα 'χω το σπίτι μου
πάνω σ' ένα σύννεφο
θ' ανάβω τα όνειρά μου
με τον ήλιο.

Μίλτος Σαχτούρης

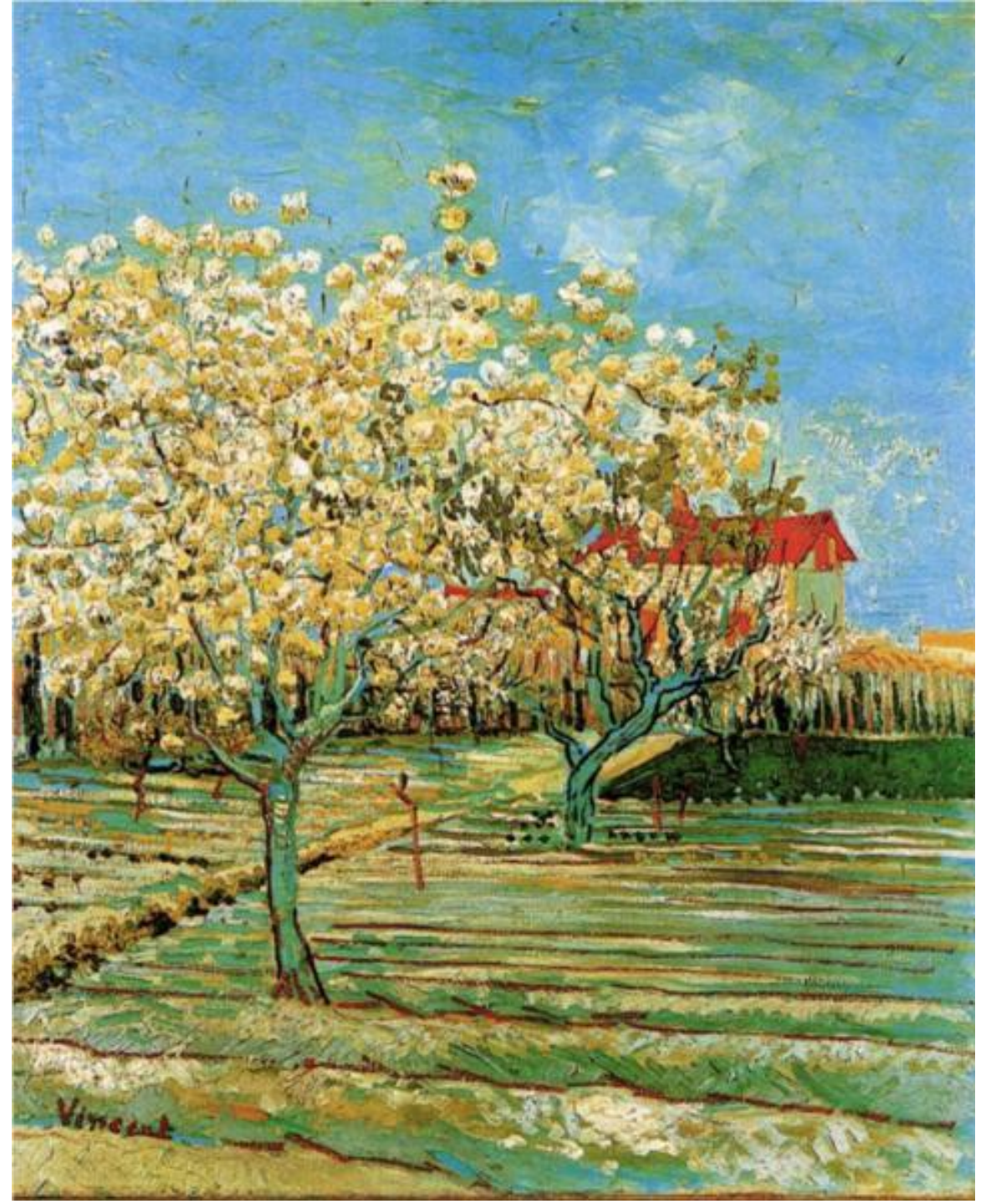

Για δεσ περβόλι όμορφο,
για δεσ κατάκρυα βρύση
κι όσα δέντρα έστειλε ο Θεός
μέσα 'ναι φυτεμένα
κι όσα πουλιά πετούμενα μέσα
είναι φωλεμένα.

Μέσα σε εκείνα τα πουλιά
βρέθηκε ένα παγώνι
και χτίζει τη φωλίτσα του
σε μιας μηλιάς κλωνάρι.

Δημοτικό τραγούδι

Οπωρώνας, Βίνσεντ Βαν Γκογκ

Μονοπάτι στον κήπο,
Κλόντ Μονέ

[...] Θυμήσου ότι τον χειμώνα
κάτω από το πικρό χιόνι
ζει ο σπόρος
που με την αγάπη του ήλιου
γίνεται τριαντάφυλλο την άνοιξη.

Μπ. Μίντλερ, «Το τριαντάφυλλο»

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΛΟΥΛΟΥΔΙΟΥ

Είμαι μια ευγενική λέξη που ειπώθηκε
και επαναλαμβάνεται
με τη φωνή της φύσης.

Είμαι ένα αστέρι που έπεσε
από τη γαλάζια τέντα πάνω στο πράσινο χαλί.

[...] Ο Χειμώνας με φύλαξε στα σπλάχνα του
και η Άνοιξη με γέννησε
το Καλοκαίρι με ανάθρεψε στην αγκαλιά του
και κοιμήθηκα στο κρεβάτι του Φθινόπωρου.

[...] Οι πεδιάδες στολίζονται
με τα ωραία χρώματά μου
και ο αέρας αρωματίζεται με την ευωδιά μου.

[...] Για κρασί πίνω τη δροσοσταλίδα
κι αφουγκράζομαι τις φωνές των πουλιών
χορεύω με το ρυθμικό λίκνισμα του χορταριού.

Χαλίλ Γκιμπράν (αποσπάσματα)

Ο κήπος, Βασίλι Καντίνσκι. 1910

Μαζεύοντας
λουλούδια,
Ογκίστ Ρενουάρ

Συμεών Σαββίδης, 1910

Μπορείς να κόψεις όλα τα λουλούδια,
αλλά δεν μπορείς να εμποδίσεις την
Άνοιξη να 'ρθει.

Πάμπλο Νερούντα

Ένα λουλούδι εγύρεψα,
μονάχα ένα λουλούδι μ' ολόγλυκη ευωδιά.
Κι εγώ το αντάξιό του για σας θε νά 'λεγα
τραγούδι
να σας ευφράνω την καρδιά.

Μυρτιώτισσα, Ένα λουλούδι (απόσπασμα)

Πάμπλο Πικάσο

Λουλούδια, Άντι Γουόρχολ

Είδα στη σκιά
Ένα μικρό λουλούδι
να φυτρώνει,
Λαμπερό σαν αστέρι
Σαν όμορφα μάτια.
Ήθελα να το κόψω
Μα μου είπε γλυκά:
Για να μαραθώ
Πρέπει να με κόψεις;

Γκαίτε (απόσπασμα)

Στον κήπο μού γελούσανε τα ρόδα, οι μενεξέδες,
κάτου από πέπλους μού έστελναν δροσοχαιρετισμούς.
Και πέρασα. Οι αμύριστοι στοχαστικοί πανσέδες
με κοίταζαν, ασάλευτοι. Και στάθηκα σ' αυτούς.

Κωστής Παλαμάς

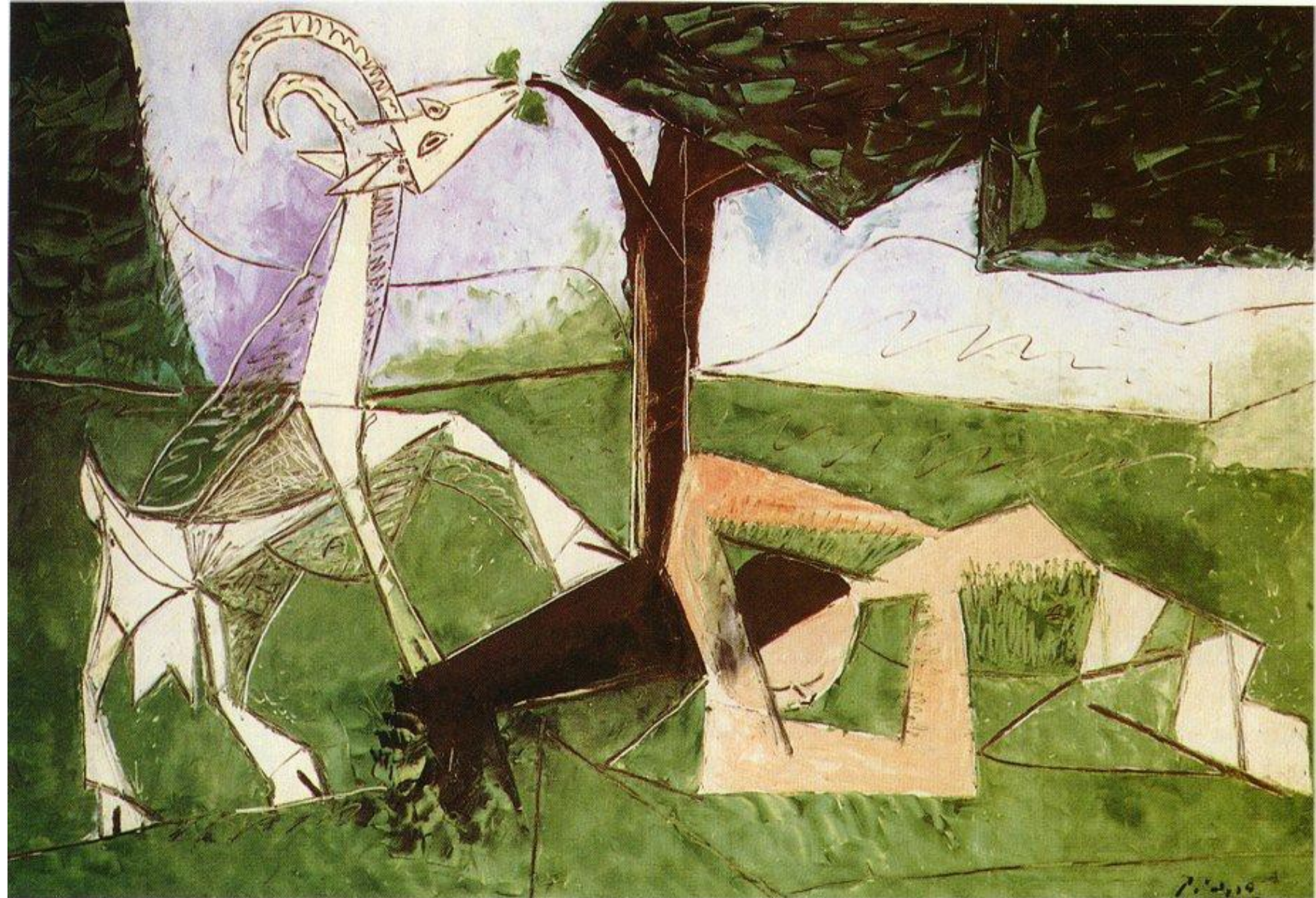
Ξέρω κάποιο κασικάκι,
που 'ναι πεταχτό,
κι έχει στο λαιμό στολίδια
κι ένα φυλαχτό.

[...]

Ξέρω κάποιο κασικάκι,
που 'ναι τόσο δα,
και στο πράσινο χορτάρι
θέλει να πηδά.

Ξέρω κάποιο κασικάκι,
μα πολύ ζωηρό,
που 'μαθε τρελά παιχνίδια
και τρελό χορό.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Μαρκ Σαγκάλ

Σήμερα μια μικρή κοπέλα,
με θαλασσιά κορδέλα στα μαλλιά,
Στάθηκε στην κορφή της λεύκας και κελαδάει.
Απ' το τραγούδι της πετούν μικρά πουλιά που γεμίζουν
τις αυλές και τις στέγες.

Τα πουλιά κάθονται στους ώμους των παιδιών.

Οι άνθρωποι μπλέκονται στα δίχτυα των αχτίνων και
τρεκλίζουν σαν πρωτόβγαλτα πουλιά.

Τα τριαντάφυλλα τρελάθηκαν
και κάνουν τούμπες μέσα στο νερό.

[...]

Κ' εμείς ξοπίσω τους, παιδιά, πουλιά,

λουλούδια και λιθάρια,

θα χορεύουμε στ' αλώνι του ήλιου τραγουδώντας τις
μέρες που δε χάνονται μες στο τραγούδι,

όταν οι μεγάλοι χορεύουν

μαζί με τα παιδιά τους τον ίδιο χορό της κάθε άνοιξης.

Γιάννης Ρίτσος, Όνειρο καλοκαιρινού μεσημεριού